

Asia: VN/23400/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

a) Näkemyksenne asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevan sääntelyn täsmentämisestä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta: 112 §, 114 §, 120 §, 120 a § ja 125 §,

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta: 14 §,

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta):

-

b) Näkemyksenne siirtävistä sopimuksista sekä tuki- ja korvauspäätöksistä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 10 ja 11 §):

-

c) Näkemyksenne valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 6 §):

-

d) Näkemyksenne muista järjestämisvastuun siirtoon liittyvistä ehdotuksista:

-

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavat muutokset

Näkemyksenne työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta 32 §, 33 §, 44 - 47§ ja vastaavat muutokset laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta 2 luvun 6 §, 3 luvun 3 - 6 §):

Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimisto katsoo, että etenkin työnhakukeskusteluihin ja täydentäviin työnhakukeskusteluihin ehdotetut muutokset tilanteissa, joissa työttömyys on päättymässä 3 kuukauden sisällä, ovat tärkeitä ja tarpeellisia, jotta olemassa olevat resurssit saataisiin kohdennettua paremmin niihin työttömiin työnhakijoihin, joilla on selkeä palvelutarve ja jotka tarvitsevat tiiviimpää asiakasohjausta. Asiantuntijoiden harkintavallan lisääminen asiakastilanteissa ja palveluprosesseissa on välttämätöntä, jotta uutta asiakaspalvelumallia voitaisiin toteuttaa mahdollisimman tehokkaasti, mutta kohdennetusti palvelutarpeessa oleville työnhakija-asiakkaille.

Ehdotetut muutokset kaipaavat kuitenkin tarkennuksia monilta osin. Epäselväksi jää esimerkiksi, onko työnhakukeskusteluja ja täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestettävä sellaisille osa-aikatyön aloittaville asiakkaille, jotka eivät osa-aikatyön alettua jatka työnhakuaan. Nyt poikkeuskohdassa on maininta siitä, että työnhakukeskustelut on järjestettävä tilanteissa, joissa henkilö työttömyyden päättymisestä huolimatta on edelleen työvoimaviranomaisen asiakkaana ja kuuluu työttömyysturvajärjestelmän piiriin, tai hänen työllistymiseensä maksetaan julkista tukea. Esityksessä jää epäselväksi, järjestetäänkö työnhakukeskusteluja kuitenkin tilanteissa, joissa osa-aikaisen työn aloittavan asiakkaan työnhaku päättyy tai jos asiakkaalle ei esimerkiksi voida asettaa työnhakuvelvoitteita (esimerkkinä 2,5 kk työttömänä olevat koulunkäynninohjaajat) suunnitellun 44 §:n 4 momentin mukaisesti, jos kyseisiä lyhytkestoisia töitä ei ole haettavana.

Pirkanmaan TE-toimisto kannattaa ehdotettuja muutoksia 44§:ään lisättävässä 4 momentissa. Usein lyhytkestoiset työttömyysjaksot liittyvät oman alan työn kausiluonteisuuteen, jolloin alan lyhytkestoisia paikkoja ei välttämättä ole haettavana. Täten ehdotettu muutos, jossa työnhakuvelvollisuus voitaisiin myös tämän perusteella jättää myös asettamatta, on kannatettava.

Pirkanmaan TE-toimisto ei kannata 32 §:n 1 momentin 1 kohdan muutoksia, joissa täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestettäisiin nykyisen kolmen kuukauden aikajakson sijaan kahden viikon välein myös tilanteissa, joissa työnhakijan palveluprosessiin olisi tullut keskeytyksiä. Täydentävien työnhakukeskustelujen laskeminen esimerkiksi tilanteessa, joissa asiakkaan palveluprosessi lyhyen kokoaikatyön jälkeen jatkuu, olisi aikavievää ja monimutkaista jo nyt yksityiskohtaisen lainsäädännön soveltamisessa. Täten Pirkanmaan TE-toimisto ei kannata myöskään tähän liittyviä momentin 2 ja 3 kohdan muutoksia.

Lisäksi Pirkanmaan TE-toimisto ehdottaa palveluprosessin keventämistä siten, että täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestettäisiin kaikkien työttömien työnhakijoiden kohdalla 1-5 kappaletta asiantuntijan harkinnan ja erityisesti asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Pirkanmaan TE-toimisto ei katso täydentävien työnhakukeskustelujen järjestämistä säännöllisesti kaikille työttömille työnhakijoille kahden viikon välein tarkoituksenmukaiseksi tai resurssien tehokkaaksi

kohdentamiseksi esimerkiksi tilanteissa, joissa asiakas työnhakuprosessissaan odottaa tietoa valinnasta.

Johtopäätöksenä Pirkanmaan TE-toimisto toteaa, että nyt ehdotetut muutokset ovat melko pieniä, eikä niillä ei välttämättä ole merkittävää vaikutusta resurssien tehokkaampaan kohdentamiseen niihin työnhakija-asiakkaisiin, joilla on selkeä palvelutarve. Suurissa kaupungeissa, kuten Tampereella, uusien asiakkaiden määrä on touko-kesäkuussa sekä vuoden vaihteessa niin suuri, ettei täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen ole nykyisilläkään resursseilla ollut lain tarkoittamalla tavalla mahdollista. Lisäksi ruuhkatilanteet pakottavat priorisoimaan tehtäviä, jotta uusien työnhakijoiden työttömyysturva-asiat saadaan viipymättä vireille. Nyt ehdotetut muutokset lisäävät asiantuntijan harkintavaltaa vain tietyn asiakasryhmän palveluprosessin osalta, mutta toisaalta lisäävät työtä muualla, mikäli esimerkiksi 32 § 1 momentin 1-3 kohdat tulisivat ehdotuksen mukaisina voimaan.

Pirkanmaan TE-toimisto katsoo, että tärkeintä olisi kohdentaa olemassa olevat resurssit ja tiivis palveluprosessi niihin työnhakija-asiakkaisiin, joilla on selkeä palvelutarve, jotta asiakaspalvelumallia pystyttäisiin toteuttamaan mahdollisimman tehokkaasti ja tuloksellisesti olemassa olevilla resursseilla ja täten myös paremmin saavuttamaan sille asetetut tavoitteet.

Täten Pirkanmaan TE-toimisto ehdottaakin, että asiantuntijoiden harkintavalta tulisi lisätä myös siten, ettei alkuhaastatteluja ja täydentäviä työnhakukeskusteluja olisi järjestettävä, mikäli asiakas ilmoittautuu työnhakijaksi vain esimerkiksi hakeakseen starttirahaa, hakeutuakseen yrittäjille tarkoitettuihin valmennuksiin tai jos asiakkaan työnhaku on voimassa tai hänen työttömyytensä kestää vain lyhyen ajan, eikä asiakkaalla todeta olevan muutoin palvelutarvetta tai tarvetta työttömyysturvaan liittyville toimenpiteille. Edellä mainitut muutokset eivät edellyttäisi järjestelmämuutoksia, vaan kyseessä oleviin asiakkaita voitaisiin tiedottaa esimerkiksi tekstiviestitse työnhaun aloituksen vastaanotosta, työttömyysturvalausunnosta tai selvityspyynnöstä sekä ohjata jättämään yhteydenottopyyntö Oma asiointi -palvelussa, mikäli asiakkaalla on tarve olla yhteydessä omaan asiantuntijaan ja silloin asiakkaalle voitaisiin tarvittaessa myös varata aika alkuhaastatteluun.

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemyksenne työttömyysturvalakiin sisältyvistä muutoksista:

-

b) Muut mahdolliset näkemyksenne esitysluonnoksesta:

-

Mast Airi
Pirkanmaan TE-toimisto

Rantala Annina
Pirkanmaan TE-toimisto